

Ortaöğretim Öğrencilerinin Tenis Sporuna Yönelik Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi

Aysel KARACAOĞLU

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

<https://orcid.org/0009-0004-7484-0210>

Mehmet KARGÜN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü

<https://orcid.org/0000-0003-3836-9383>

Özet

Bu araştırma ortaöğretim düzeyinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin tenis sporuna yönelik farkındalık düzeylerinin incelenmesi amaçlanarak hazırlanmıştır. Araştırma nicel araştırma yöntemleri arasında yer alan tarama modeli benimsenerek hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgi formunun yanı sıra üç alt boyuttan oluşan tenis spor farkındalık ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma grubunu %41'i erkek, %59'u kız olmak üzere toplam 400 öğrenci oluşturmuş. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin istatistiksel işlemlerinin belirlenmesi için verilerin normallik dağılımına bakılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edildikten sonra T-testi ve ANOVA testi istatistiksel işlemler için tercih edilmiştir. Elde edilen bulgulara bakıldığında katılımcıların tenise yönelik farkındalıklarında bilişsel ve duyuşsal alt boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık tespit edilirken devinişsel alt boyutta anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Öğrencilerin haftalık spor yapma durumuna göre yapılan analiz sonuçlarında duyuşsal alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilirken bilişsel ve devinişsel alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Öğrencilerin okul türü değişkenleri durumuna göre yapılan analiz sonuçlarında duyuşsal alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilirken bilişsel ve devinişsel alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları sınıf durumu ile bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alt boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Ayrıca ölçekte yer alan sorulara verilen cevaplar neticesinde genel olarak ortaöğretim öğrencilerinin tenis sporuna yönelik farkındalıklarının bilişsel ve devinişsel olarak düşük düzeyde, duyuşsal olarak orta düzeyde olduğu araştırmanın bir diğer sonucudur.

Anahtar Kelimeler: Spor, tenis, farkındalık

Analysing the Awareness Levels of Secondary School Students Regarding Tennis

Abstract

This study aimed to assess the level of awareness among secondary school students regarding tennis. The research was conducted using the survey model, which is a type of quantitative research approach. The researcher utilised a demographic information form, along with a tennis sport awareness scale that comprised of three sub-dimensions, as a means of collecting data. The research group comprises 400 students, with 41% being male and 59% being female. The normality distribution of the data was assessed to establish the appropriate statistical approaches for the investigation. Once it was shown that the data exhibited a normal distribution, the statistical techniques of T-test and ANOVA test were selected. Upon examination of the acquired findings, a notable disparity was observed in the tennis awareness of the participants in the cognitive and affective sub-dimensions based on gender, however no significant disparity was observed in the cognitive sub-dimension. The examination of the students' weekly sports practise revealed a substantial disparity in the affective sub-dimension, but no notable disparity in the cognitive and kinesthetic sub-dimensions. The research revealed a substantial disparity in the affective sub-dimension among students based on their school type. However, no significant disparities were seen in the cognitive and kinesthetic sub-dimensions. There was no discernible disparity observed in the cognitive, emotive, and kinesthetic sub-dimensions based on the students' class position. Furthermore, the research findings indicate that secondary school pupils generally possess a low degree of cognitive and psychomotor skills awareness regarding tennis activity, but their affectivity level is somewhat developed.

Key Words: Sports, tennis, awareness

SUMMARY

Introduction & Aim

Sport has become an integral component of social life and is considered a valuable social pursuit. Aside from engaging in professional sports, it is crucial to recognise the significance of participating in sports for the overall well-being and holistic growth of individuals. In recent times, significant advancements have occurred in the realm of sports, and its progress has remained uninterrupted. There exist numerous variations of sports, which can be practised either as a collective endeavour or as an individual pursuit. A solo sport refers to a type of sport where a person competes without any interaction with another individual during their endeavour. Individual sports, such as table tennis, badminton, and tennis, serve as prime instances of sports branches. Racket sports are gaining prominence in the realm of individual sports. Tennis, classified as an individual sport, is not a unidimensional game devoid of contact with the opponent. The rapid and frequent movement of the players' arms, coupled with their ability to quickly shift direction in response to incoming motions, suggests that the athletes are not confined to a single dimension (Samson, 2005). Tennis necessitates the presence of hand-eye coordination, as well as the synchronisation of movements involving the ball, racket, and rhythm (Reid et al., 2003). Tennis, a widely popular sport, boasts a global participation of over seventy million individuals (Pluim et al., 2007). Tennis is a highly competitive sport that has a significant impact on millions of spectators worldwide (Fernandez-Fernandez et al., 2013). The absence of time constraints in tennis results in matches that can range from less than one hour to over five hours in duration (Kilit and Arslan, 2017). Therefore, it is imperative that athletes possess proficient abilities in speed, agility, flexibility, and power (Bashir et al., 2019). The athletes' prolonged presence on the tennis court necessitates a strong focus on their aerobic capacity, as it is the decisive factor in determining the match outcome. This study seeks to assess the level of awareness among secondary school pupils regarding tennis.

Material & Method

The research was conducted as a comparative correlational survey, following the general survey paradigm, to examine the relationship between dependent and independent variables. The demographic under investigation comprises pupils enrolled in public high schools within the province of Tokat. The sample size was determined by utilising the readily accessible sampling method within the confines of the study. Initially, the researcher developed a demographic information form to gather the students' demographic data. The demographic information form provides insights into various aspects of the students' background, including their school type, grade level, family income levels, education level of both parents, occupation status of both parents, gender of the students, interest in tennis and sports within the family, participation in sports within the family, and the students' weekly sports levels. Interrogatives are incorporated. The study utilised the scale created by Eski (2010) to assess students' awareness of winter sports, which was modified by Ergül et al. (2016) to specifically test awareness of tennis sports. This scale was employed with the demographic information form. The scale used to assess the levels of awareness in tennis sports consisted of three sub-dimensions: cognitive, affective, and psychomotor. The measurement tool consists of a grand total of 35 items, including 13 items assessing cognitive awareness, 13 items assessing affective awareness, and 9 items assessing psychomotor awareness. The evaluation of each item was conducted using a five-point Likert scale. It

was noted that the dimensions had varying numbers of expressions, thus the average of the items within each dimension was calculated to generate the dimension scores (Ergül et al., 2016). Furthermore, Ergül et al. (2016) identified constraints pertaining to the scoring of the scale based on the answer codes.

Results

The findings revealed that the awareness level of high school students towards tennis varied based on their socio-economic status. Specifically, students attending Anatolian High School exhibited differences in their attitudes towards tennis. Upon examining the knowledge levels of high school students regarding tennis, the findings indicate that their overall awareness is at a reasonable level. Female students exhibit a greater degree of general knowledge in the context of gender awareness compared to their male counterparts. Evidently, the pupils in the 12th grade possess a greater level of general awareness, and their average performance increases proportionally with the class levels. The correlation between age and awareness levels appears to align with the results found in Eski's (2010) study on the assessment of winter sports awareness levels among high school students.

1. GİRİŞ

Günümüzde spor, toplum yaşantısının bir parçası ve faydalı sosyal etkinliklerin en gözdesi durumundadır. Profesyonel spor yapmanın yanı sıra, bireylerin sağlık yaşam tarzında bireyin dengeli ve sağlıklı gelişim sürecinde spor yapmasının önemi göz ardı edilmemelidir. Son zamanlarda spor alanında önemli gelişmeler olmuş ve hız kesmeden gelişmeye devam etmiştir. Sporun takım veya bireysel olarak birçok hali mevcuttur. Bireysel spor, kişinin başka bir bireyle mücadelesinde karşılıklı etkileşime girmeden yaptığı sporlara verilen addır. Masa tenisi, tüylü top, tenis gibi spor dalları bireysel sporlara verilecek örnekler arasındadır. Bireysel sporlarda raket sporları giderek önem kazanmaktadır.

Bireysel sporlar arasında yer alan tenis, rakibi ile temasın olmadığı çok boyutlu bir oyundur. Oyuncuların kollarının çok hızlı hareket etmesi, gelen hamlelere sıçrayarak sürekli yön değiştirmeleri sporcuların tek bir boyutta kalmadığının göstergesidir (Samson, 2005). Tenis oyununda sporcuların oyun içerisinde el ve göz koordinasyonunun önemi, top, raket ve ritim uyumunun olması gerekmektedir (Reid ve ark., 2003).

Popüler sporların da arasında yerini alan tenis, dünyada yetmiş milyondan fazla kişi tarafından oynanmaktadır (Pluim ve ark., 2007). Tenis sporu dünya genelinde milyonlarca taraftarı etkisi altına alan, rekabetin olduğu bir spordur (Fernandez-Fernandez ve ark., 2013). Tenis sporunda zaman sınırlamasının olmaması, yarışmaların 1 saatten daha az ya da 5 saatten daha uzun sürmesine neden olmaktadır (Kilit ve Arslan, 2017). Bu sebeple sporcuların hız, çeviklik, esnek ve güç yeteneklerini iyi kullanıyor olmaları gerekmektedir (Bashir ve ark., 2019).

Tenis dünya genelinde ilgi ile takip edilen, her yaşa hitap eden popüler bir spor dalı olmasına rağmen maliyetli ve pahalı bir spor dalıdır. Geçmişte genelde görece seçkin insanların oynadığı bir spor dalı olan tenis, günümüzde hızla gelişen teknolojinin etkileri ile gerek katılımcı olarak gerek izleyici olarak çok fazla kişinin ilgisini çekmektedir. Son dönemlerde Türkiye’de düzenlenmiş olan uluslararası

turnuvalar, bu spor dalındaki elit sporcularımızın elde etmiş oldukları dünya çapındaki başarılar, Türk toplumunda tenise karşı farkındalık oluşmasında etkili olmaktadır.

Çalışmamızda devlet okullarında öğretim gören ortaöğretim öğrencilerinin tenise karşı genel farkındalık düzeyleri cinsiyet, okul türü, öğrenim gördükleri sınıf değişkeni ve spora olan ilgi gibi bireysel değişkenlere göre incelenmiştir. Çalışmada ortaöğretim öğrencilerinin tenis sporuna karşı farkındalık düzeylerinin belirlenen değişkenlere göre düşük çıkıyorsa bunun nedenlerinin belirlenmesi, belirlenmiş olan bu nedenlere göre de çeşitli önerilen sunulması, bu bağlamda tenis sporuna öğrencilerin katılmalarını engelleyen nedenlerin belirlenerek değerlendirilmesi ve çözüm yollarının sunulabilmesi açısından önemlidir. Yapılan çalışmada Türkiye’de tenis sporuna karşı ortaöğretim öğrencileri nezdine farkındalık düzeylerini ölçen araştırmalardan biri olduğu düşünülmektedir. Türkiye’de tenis sporu branşı üzerine yönetim gösteren idarecilerin yapılan araştırmadan elde edilmiş olan bulguları göz önünde bulundurarak, belirlemiş oldukları strateji ve hedeflerine yardımcı olacağı umulmaktadır. Bu bağlamda yorum yapabilmek ve istenilen sonuca ulaşmak için bu konudaki bazı temel kavramların bilinmesi gerekmektedir.

2. MATERYAL & METOT

Araştırma Deseni

Bu araştırma ortaöğretim düzeyinde eğitim görmekte olan öğrencilerin tenis sporuna farkındalık düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda araştırma, bağımlı ve bağımsız değişkenler arasında ilişkisel tarama şeklinde tasarlanmıştır (Karasar, 2005).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Tokat ilinde ortaöğretim düzeyinde devlet okullarında eğitim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında kolaylıkla bulunabilen örnekleme yöntemi benimsenerek örneklem sayısına ulaşılmıştır.

Tablo 1. Öğrencilerin demografik bilgileri

Değişken	Kategori	n	%
Cinsiyet	Erkek	164	%41
	Kız	236	%59
Okul türü	Anadolu Ortaöğretim	170	%42.5
	Teknik Ortaöğretim	69	%17.3
	İkili Mesleki Eğitim Ortaöğretim	64	%16
	Meslek Ortaöğretim	97	%24.3
Sınıf dağılımı	9. sınıf	89	%22.3
	10. sınıf	95	%23.8
	11. sınıf	104	%26
	12. sınıf	112	%28

Ailenizde spor yapan var mı?	Evet	102	%25.5
	Hayır	298	%74.5
Ailenizde ya da çevrenizde tenis sporu ile ilgilenen var mı?	Evet	40	%10
	Hayır	360	%90

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımına bakıldığında erkek öğrencilerin örneklemin (n=164) %41'ini ve kız öğrencilerin (n=236) %59'unu oluşturduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %42,5'i Anadolu ortaöğretimde (n=170), %17,3' ü Teknik ortaöğretimde (n=69), %16'sı İkili Mesleki Eğitim ortaöğretimde (n=64) ve %24,3'ü Meslek ortaöğretimde (n=97) öğrenim gördüğünü belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %22,3', 9. sınıf (n=89), %23,8'i 10. sınıf, (n=95) %26'sı 11. sınıf (n=104) ve %28'i 12. sınıf (n=115) öğrencisidir. Araştırmaya katılan öğrenci annelerinin %52,8'inin ev hanımı (n=211), %6'sının serbest meslek (n=24), %6,5'inin işçi (n=26), %6'sının memur (n=24) ve %28,7'sinin emekli (n=115) oldukları tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerinin ailelerinde spor yapan olup olmama durumuna bakıldığında öğrencilerin %25,5'inin ailesinde spor yapan olduğu (n=102), %74,5'inin ailesinde spor yapan olmadığı (n=298) tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %48'i haftada 1-2 gün (n=192) spor yaparken %52'si haftada 3-4 gün (n=208) spor yapmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %10'unun ailesinde ya da tenis sporu ile ilgilenen bulunurken (n=40) %90'ının ailesinde ya da çevresinde (n=360) tenis sporu ile ilgilenen bulunmamaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada ilk olarak araştırmacı tarafından öğrencilere ait demografik bilgileri elde etmek amacıyla demografik bilgi formu oluşturulmuştur. Demografik bilgi formunda öğrencilerin okul türü, öğrenim görmekte oldukları sınıf düzeyleri, aile gelir düzeyleri, anne ve baba eğitim düzeyi, anne ve baba meslek durumu, öğrencilerin cinsiyetleri, ailede tenis sporu ile ilgilenme durumu, ailede spor yapma durumu ve öğrencilerin haftalık spor yapma düzeylerini öğrenmek amacıyla sorulan sorular yer almaktadır.

Araştırmada demografik bilgi formunun yanı sıra Eski (2010) tarafından öğrencilerin kış sporlarına yönelik farkındalık düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirmiş olduğu ölçeğin, Ergül ve ark. (2016) tarafından tenis sporuna yönelik olarak uyarlanmış olan versiyonu kullanılmıştır. Tenis sporu farkındalık düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanan ölçek, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere toplam 3 alt boyuttan oluşturulmuştur. Ölçme aracında bilişsel farkındalık düzeyinde 13, duyuşsal farkındalık düzeyinde 13 ve psikomotor farkındalık düzeyinde 9 madde olmak üzere toplam 35 madde bulunmaktadır. Her bir maddenin değerlendirilmesinde beşli Likert ölçeği kullanılmış ve boyutlardaki ifade sayıları farklı olduğu için boyut puanlarının oluşturulmasında boyutu oluşturan maddelerin ortalamasının alındığı belirtilmiştir (Ergül ve ark., 2016).

Veri Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen verilerin istatistiksel işlemleri için IBM SPSS 25.0 paket programından yararlanılmıştır. Örneklem grubundan elde edilen veriler istatistiksel işlemlerin uygulanacağı programa aktarıldıktan sonra hatalı verilerin olup olmadığı saptanmıştır. Daha sonra

katılımcıların ölçekte yer alan sorulara vermiş oldukları cevapların normallik dağılımı kontrol edilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterdiğine karar verildikten sonra bağımsız örneklem t testi, ANOVA ve Tukey testi istatistiksel işlemlerin oluşturulmasında kullanılmıştır.

Tablo 2. Tanımlayıcı istatistik sonuçları

Alt boyutlar	Ort	Medyan	Ss	Çarpıklık	Basıklık
Bilişsel	2.33	2.23	.787	.673	.437
Duyuşsal	3.08	3.23	.857	-.672	.173
Devinişsel	2.33	2.22	.980	.631	-.100

Basıklık-Çarpıklık değerleri, verilerin parametrik testlerin ön koşullarını sağlayıp sağlamadıklarına bakmak için kullanılır ve sonuçlar incelenerek verilerin normal dağılıp dağılmadıklarına karar verilir (Büyüköztürk, 2013). Çalışmada toplanan verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine karar vermek için basıklık-çarpıklık değerleri betimsel istatistiklerle saptanmıştır. Çarpıklık değeri 3'ten fazla çıkmışsa "aşırı çarpık", Basıklık değeri ise 10'dan fazla çıkmışsa "aşırı basık" olarak kabul edilmiştir (Kline, 2011). Araştırmaya katılan öğrencilerden toplanan verilerin dağılımlarının belirlenmesi amacıyla merkezi eğilim ölçümlerinden olan aritmetik ortalama, medyan, çarpıklık ve basıklık katsayıları referans olarak alınmıştır. Medyan ile aritmetik ortalama değerinin birbirine yakın yada eşit olması ile çarpıklık ve basıklık değerlerinin -2....,+2 sınırları içerisinde bulunması katılımcılardan elde edilen verilerin dağılımının normal dağılımdan geldiğini göstermektedir. (George ve Mallery, 2010). Ayrıca öğrencilerin bilişsel farkındalık boyutunda az düzeyde farkındalığa, duyuşsal farkındalık boyutunda orta düzey farkındalığa ve devinişsel farkındalık boyutunda az düzeyde farkındalık düzeyine sahip oldukları Tablo 2' de verilmektedir.

Etik Olur

Bu araştırma Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etkik Kurul'u onayıyla hazırlanmıştır (Karar sayısı: 02 Oturum no: 10).

3. BULGULAR

Tablo 3. Öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre t testi sonuçları

Alt boyut	Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	t	p
Bilişsel	Kız	236	2.43	.736	2.89	.005*
	Erkek	164	2.20	.838		
Duyuşsal	Kız	236	3.23	.768	4.13	.000*
	Erkek	164	2.87	.932		
Devinişsel	Kız	236	2.35	.898	.658	.511
	Erkek	164	2.29	1.089		

* $p < 0.05$

Erkek ($\bar{x}=2,20$) ve kız ($\bar{x}=2,43$) öğrencilerin bilişsel farkındalık düzeylerinin kız ($\bar{x}=2,43$) öğrenciler lehine farklılaştığı ($t=2,89$ $p < 0.05$), duyuşsal farkındalık boyutunda ortaya çıkan farklılığın kız ($\bar{x}=3,23$)

öğrenciler lehine olduğu tespit edilirken ($t=4,13$ $p<0.05$), devinişsel farkındalık düzeyinde kız ($\bar{x}=2,35$) ve erkek ($\bar{x}=2,29$) öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t=,658$ $p>0.05$).

Tablo 4. Öğrencilerin öğrenim görmekte olduğu okul türü değişkenine göre yapılan Anova analizi

Alt boyut	Okul Türü	n	\bar{x}	Ss	F	p	Fark
Bilişsel	Anadolu Ortaöğretim (1)	170	2.22	.730	3.90	.009*	1 < 2
	Teknik Ortaöğretim (2)	69	2.51	.920			
	İkili Mesleki Eğitim Ortaöğretim (3)	64	2.22	.609			
	Meslek Ortaöğretim (4)	97	2.47	.846			
Duyuşsal	Anadolu Ortaöğretim (1)	170	3.08	.888	.287	.835	
	Teknik Ortaöğretim (2)	69	3.08	.865			
	İkili Mesleki Eğitim Ortaöğretim (3)	64	3.15	.8391			
	Meslek Ortaöğretim (4)	97	3.03	.818			
Devinişsel	Anadolu Ortaöğretim (1)	170	2.21	.954	1.73	.159	
	Teknik Ortaöğretim (2)	69	2.41	1.001			
	İkili Mesleki Eğitim Ortaöğretim (3)	64	2.33	.919			
	Meslek Ortaöğretim (4)	97	2.47	1.036			

* $p<0.05$

Öğrencilerin öğrenim görmekte olduğu okul türü değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçlarına göre devinişsel farkındalık ($f=1,73$ $p>0.05$) ve duyuşsal farkındalık ($f=,287$ $p>0.05$) boyutlarının okul türüne göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan Bilişsel farkındalık boyutunda okul türüne göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($f=3,90$ $p<0.05$). Farklılığın hangi gruplar arasında gerçekleştiğini tespit edebilmek amacıyla yapılan Tukey testine göre Anadolu ortaöğretilisi ($\bar{x}=2,22$) ve Teknik ortaöğretim ($\bar{x}=2,51$) öğrencileri arasında farklılığın oluştuğu ve bu farklılığın Teknik ortaöğretim öğrencileri lehine sonuçlar gösterdiği tespit edilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin öğrenim görmekte olduğu sınıf türü değişkenine göre yapılan Anova analizi

Alt boyut	Sınıf türü	n	\bar{x}	Ss	F	p
Bilişsel	9. sınıf	89	2.47	.783	2.26	.080
	10. sınıf	95	2.36	.759		
	11. sınıf	104	2.34	.850		
	12. sınıf	112	2.19	.736		
Duyuşsal	9. sınıf	89	3.19	.747	2.03	.109

	10. sınıf	95	3.04	.674		
	11. sınıf	104	3.04	.970		
	12. sınıf	112	3.08	.965		
Devinişsel	9. sınıf	89	2.48	.942		
	10. sınıf	95	2.41	.991	.615	.606
	11. sınıf	104	2.30	.985		
	12. sınıf	112	2.16	.982		

Öğrencilerin öğrenim görmekte olduğu sınıf türü değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçlarına göre sınıf türü değişkeni ile bilişsel farkındalık ($f=2,26$ $p>0.05$), duyuşsal farkındalık ($f=2,03$ $p>0.05$) ve devinişsel farkındalık ($f=,615$ $p>0.05$) boyutları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin haftalık spor yapma durumuna göre t testi sonuçları

Alt boyut	Haftalık spor yapma durumu	n	\bar{x}	Ss	t	p
Bilişsel	1-2 gün	192	2.35	.746	.490	.624
	3-4 gün	208	2.31	.824		
Duyuşsal	1-2 gün	192	3.18	.759	2.25	.025*
	3-4 gün	208	2.99	.931		
Devinişsel	1-2 gün	192	2.39	.901	1.28	.200
	3-4 gün	208	2.27	1.04		

* $p<0.05$

Tablo 6'ya bakıldığında haftada 1-2 gün ($\bar{x}=2,35$) ve 3-4 gün ($\bar{x}=2,31$) spor yapan öğrencilerin bilişsel farkındalık düzeylerinin ($t=,490$ $p>0.05$) anlamlı olarak farklılaşmadığı yine haftada 1-2 gün ($\bar{x}=2,39$) ve 3-4 gün ($\bar{x}=2,27$) spor yapan öğrencilerin bilişsel farkındalık düzeylerinin ($t=1,28$ $p>0.05$) anlamlı olarak farklılaşmadığı tespit edilirken, duyuşsal farkındalık düzeylerinin haftada 1-2 gün ($\bar{x}=3,18$) spor yapan öğrenciler lehine anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir ($t=2,25$ $p<0.05$).

Tablo 7. Öğrencilerin ailelerinde spor yapan olup olmama durumuna göre t testi sonuçları

Alt boyut	Ailenizde spor yapan var mı?	n	\bar{x}	Ss	t	p
Bilişsel	Evet	102	2.43	.736	2.89	.005*
	Hayır	298	2.20	.838		
Duyuşsal	Evet	102	3.23	.768	4.13	.000*
	Hayır	298	2.87	.932		

Devinişsel	Evet	102	2.35	.898	.658	.511
	Hayır	298	2.29	1.089		

* $p<0.05$

Öğrencilerin ailesinde spor yapan var mı? Sorusuna verilen cevaplara göre devinişsel farkındalık düzeyinde ailesinde spor yapan olan ($\bar{x}=2,35$) öğrenciler ve ailesinde spor yapan olmayan ($\bar{x}=2,29$) öğrenciler arasında anlamlı farklılık tespit edilmezken ($t=2,89$ $p>0.05$),duyuşsal farkındalık boyutunda ailesinde spor yapan olan ($\bar{x}=3,23$) öğrenciler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($t=4,13$ $p<0.05$).Öte yandan bilişsel farkındalık düzeylerinin ailesinde spor yapan olan öğrenciler ($\bar{x}= 2,43$) lehine anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($t=2,89$ $p<0.05$).

Tablo 8. Öğrencilerin ailenizde ya da çevrenizde tenis sporu ile ilgilenen var mı? sorusuna verdikleri cevaplara göre yapılan t-testi sonuçları

Alt boyut	Ailenizde ya da çevrenizde tenis sporu ile ilgilenen var mı?	n	\bar{x}	Ss	t	P
Bilişsel	Evet	40	2.75	1.00	3.62	.000*
	Hayır	360	2.28	.746		
Duyuşsal	Evet	40	3.14	1.13	.466	.642
	Hayır	360	3.07	.822		
Devinişsel	Evet	40	2.74	.855	2.82	.005*
	Hayır	360	2.87	.972		

* $p<0.05$

Öğrencilerin ailelerinde ya da çevrelerinde tenis sporu ile ilgilenen var mı? Sorusuna verilen cevaplar doğrultusunda duyuşsal farkındalık boyutunda evet ($\bar{x}=3,14$) ve hayır ($\bar{x}=3,07$) cevaplarına göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($t=.466$ $p>0.05$). Bilişsel farkındalık boyutunda evet ($\bar{x}=2,75$) cevabı lehine ($t=3,62$ $p<0.05$) devinişsel farkındalık boyutunda ise hayır ($\bar{x}=2,87$) cevabı veren öğrenciler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($t=2,82$ $p<0.05$).

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde araştırma kapsamında elde edilen bulgular literatürde yer alan ulusal ve uluslararası çalışmalar ile karşılaştırılacak benzerlikler ve farklılıklar ortaya konmaya çalışılacaktır. Analiz sonuçları incelendiğinde katılımcıların tenise yönelik farkındalıklarının bilişsel ve devinişsel olarak düşük düzeyde, duyuşsal olarak orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır (tablo 2). Bilişsel farkındalık alt boyutu puan ortalaması $2.33 \pm .787$, devinişsel farkındalık alt boyutu puan ortalaması $2.33 \pm .980$ ve duyuşsal farkındalık alt boyutu puan ortalaması $3.08 \pm .857$ olarak hesaplanmıştır. Ayrıca kız öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal farkındalıkları erkek öğrencilerden anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Fakat devinişsel farkındalık alt boyutundan cinsiyet faktörü bakımından anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir (tablo 3). Senemoğlu (2002) yapmış olduğu çalışmada bilişsel farkındalığın, bilgi ve bilişsel farkındalık içerdiğini belirtmiştir. Bu sebeple tenis sporunun okullarda verilen beden eğitimi müfredatında

olmayışı, öğrenciler açısından bilişsel farkındalıkları üzerinde olumsuz bir etken olduğu gözlemlenmektedir. Katılımcıların tenise yönelik farkındalıkları öğrenim gördükleri okul türü bakımından incelendiğinde Teknik ortaöğretimde okuyan öğrencilerin farkındalıklarının Anadolu ortaöğretimde okuyulardan anlamlı şekilde yüksektir (tablo 4). Sınıf değişkeni bakımından ise hiçbir alt boyutta anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir (tablo 5). Katılımcıların haftalık spor yaptıkları gün sayısına göre farkındalıkları incelendiğinde ise haftada 1-2 gün spor yapanların tenise yönelik farkındalıklarının haftada 3-4 gün yapanlardan yüksek olduğu tespit edilmiştir (tablo 6). Ailesinde spor yapan katılımcıların tenise yönelik farkındalıkları bilişsel ve duyuşsal farkındalık alt boyutlarında anlamlı şekilde yüksek iken (tablo 7); ailesinde veya çevresinde tenisle ilgilenen bireyler olan katılımcıların farkındalıkları bilişsel farkındalık alt boyutunda daha yüksektir (tablo 8). Aile içinde tenis sporu ile ilgilenen kişilerin olması, öğrencilerin de genel spor farkındalığını olumlu bir şekilde etkilediği, aile içerisinde birinin spor yapıyor olması ailenin spor bilincinin farkında olduğunu ve spor kültürünün yerleşmiş ve geliştirilebileceği düşünülmektedir. Bu düşünceleri destekler nitelikte Yılmaz ve Kartal (2022) gerçekleştirmiş olduğu çalışma doğrultusunda, çocuklar ebeveynleri tarafından doğru yönlendirilirse tenis sporuna ilginin artabileceğini tespit etmişlerdir. Literatür incelendiğinde mevcut çalışma bulguları yapılmış bazı çalışma bulguları ile paralellik gösterirken, bazı çalışma bulguları ile zıtlık göstermektedir. Örneğin İmamoğlu (2009) tarafından Samsun ilinde tenis sporu ile ilgilenenlerin bu sporu seçme nedenlerin araştırıldığı çalışma bulguları ile mevcut bulgular paralellik göstermektedir. Benzer şekilde Eski'nin (2010) ortaöğretim öğrencilerinin kış sporlarına farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesine yönelik yapmış olduğu çalışmada elde edilen bulguların, çalışmamızda elde edilen bulgular ile paralellik gösterdiği görülürken, sınıf değişkeninde ortaya çıkan mevcut bulgu ile Ergül ve ark. (2016)'nın çalışmasında elde ettikleri bulgu arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak mevcut çalışma ortaöğretim öğrencilerinin tenise yönelik farkındalıklarının bilişsel ve devinişsel olarak düşük düzeyde, duyuşsal olarak orta düzeyde olduğu ve cinsiyet, okul türü, haftalık spor yapılan gün sayısı, ailede spor yapan bireylerin olması ve aile ve çevrede tenise ilgi duyan bireylerin olması faktörleri bakımından farklılaştığı buna karşılık sınıf değişkeni bakımından farklılık olmadığını göstermiştir.

Yazar Katkısı

Bu araştırma Aysel KARACAOĞLU'nu Yüksek Lisans Tezinden üretilmiştir.

Etik Beyan

Araştırma kapsamında Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul'undan onay alınmıştır (Karar sayısı: 02 Oturum no: 10).

Çıkar Çatışması

Yazar(lar) çalışma ve yayımlanması konularında herhangi bir çıkar çatışması belirtmemişlerdir.

KAYNAKÇA

Bashir, S. F., Nuhmani, S., Dhall, R., & Muaidi, Q. I. (2019). Effect of coretrainin gondynamic balance and agility among Indian junior tennis players. *Journal of Backand Musculoskeletal Rehabilitation*, 32(2), 245–252.

- Büyüköztürk, Ş. (2013). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ergül, M. A., Tınaz, C., & Ertaç, M. (2016). Ortaöğretim öğrencilerinin spora yönelik farkındalık düzeylerine etki eden faktörlerin incelenmesi: Tenis branşı örneği. *Spor Bilimleri Dergisi*, 27(2), 69-83.
- Eski, T. (2010). *Ortaöğretim öğrencilerinin kış sporlarına yönelik farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Fernandez-Fernandez, J., Ellenbecker, T., Sanz-Rivas, D., Ulbricht, A., & Ferrauti, A. (2013). Effects of a 6-week junior tennis conditioning program on service velocity. *Journal of Sports Science and Medicine*, 12(2), 232-239.
- George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference*, 17.0 (10ed). Boston: Pearson.
- İmamoğlu, R. (2009). *Samsun İli'nde tenis sporu ile uğraşanların bu sporu seçme sebeplerinin araştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Kütahya.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (28. basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kilit, B., & Arslan, E. (2017). Tenis müsabakalarında fizyolojik gereksinimler. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(3), 157-164.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling* (3rd ed). New York: Guilford Press.
- Pluim, B. M., Miller, S., Dines, D., Renstrom, P. A., Windler, G., Norris, B., & Martin, K. (2007). Sport science and medicine in tennis. *British Journal of Sports Medicine*, 41(11), 703-704.
- Reid, M., Crespo, M., Quinn, A., & Miley, D. (2003). *Modern strength and conditioning for tennis*. Roehampton, UK: International Tennis Federation.
- Samson, K. M. (2005). *The effects of a five-week core stabilization training program on dynamic balance in tennis athletes* (Yüksek Lisans Tezi). West Virginia University, ABD.
- Senemoğlu, N. (2002). *Gelişim öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Yılmaz, O., & Kartal, R. (2022). Tenis sporunda ailenin rolü ve önemi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3), 277-286.

Makale Geliş : 24.03.2023

Makale Kabul : 08.11.2023

Açık Erişim Politikası

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.tr>